

God språklig kompetens hos unga

Ungdomars språkbruk blir ibland omskrivet som slarvigt, med en underton av "hur ska det gå för de unga som inte ens kan tala ordentligt?". Men en avhandling från Göteborgs universitet visar att ungdomar har en god språklig kompetens, med förmågan att anpassa sig till olika personer och situationer. Samtidigt finns det drag i deras språk som *inte* varierar beroende på situationen och tyder på att de har en specifik identitetsstil som också påverkar kommunikationen.

– Ungdomar har olika sätt att prata på, beroende på vem de pratar med. Den skillnaden tyder snarare på god språklig kompetens än slarv, säger Elin Almér, som har undersökt vilka skillnader och likheter som finns i unga kvinnors berättelser beroende på i vilken situation de berättar.

I hennes undersökning visade det sig att när de unga kvinnorna berättade i en grupp där de övriga samtalsdeltagarna var jämnåriga skolkamrater så berättade de främst anekdoter och berättelser som exemplifierade en ståndpunkt. När de blev intervjuade av en vuxen som de inte kände berättade de återberättelser och mer prototypiska berättelser, det vill säga berättelser som hade en mer beskrivande karaktär. Det visade sig också att ungdomarna använde sig av en hel del småord som "du vet" och "sån" i berättelserna från grupsituationerna, men att motsvarande uttryck nästan inte fanns alls i berättelserna från intervjuerna.

– Skillnaderna innebär att man inte kan prata om att det finns ett enda ungdomsspråk, det finns faktiskt flera, säger Elin Almér.

Elin Almér har även analyserat de unga kvinnornas berättelser utifrån tanken att man kan ha olika förhållningssätt beträffande hur man förhåller sig till sig själv och andra. Det ger också en bild av i hur hög grad individen själv har reflekterat över varför hon tycker och tänker som hon gör i frågor som rör henne själv. Hur en språkbrukare förhåller sig och formulerar sig angående de här aspekterna kan avspegla olika "identitetsstilar". Men inom ramen för detta använder ungdomarna olika språk i olika sammanhang.

– Jag kunde se att de unga kvinnornas språkbruk faktiskt indikerade att de hade olika identitetsstilar, det vill säga deras olika språkbruk hade drag som inte ändrades beroende på i vilken samtalssituation de berättade. Det är intressant eftersom det tyder på att vi redan vid ingången i ett samtal har olika förutsättningar att positionera oss själva i relation till andra, säger Elin Almér.

Mer information:

Elin Almér, telefon: 0707-146 463, e-post: elin.almer@gu.se

Avhandlingens titel: Att tala om vem man är. En språkvetenskaplig studie av transitivitet, agentivitet och engagemang i unga kvinnors erfarenhetsberättelser.

Avhandlingen är försvarad.

Opponent: Professor Anna-Malin Karlsson, Södertörn

Avhandlingen kan läsas digitalt på: http://gupea.ub.gu.se/bitstream/2077/27866/2/gupea_2077_27866_2.pdf

Avhandlingen kan beställas från: Institutionen för litteratur, idéhistoria och religion, Institutionen för filosofi, lingvistik och vetenskapsteori, Göteborgs universitet, Box 200, 405 30 Göteborg

Avhandlingens abstract finns även digitalt publicerad: <http://hdl.handle.net/2077/27866>

Louise Quistgaard

Informatör

Tel: 031-786 1068

E-post: louise.quistgaard@hum.gu.se

Göteborgs universitet är ett av de stora i Europa med 39 000 studenter och 5 700 anställda. Verksamheten bedrivs av åtta fakulteter, till allra största del i centrala Göteborg. Utbildning och forskning har stor bredd och hög kvalitet – det vittnar sökandetryck och nobelpris om. www.gu.se